

Bishoftu-notatet – til lutherske kirker verden over

Det internationale lutherske forum (Global Confessional and Missional Lutheran Forum, GCMLF) mødtes den 4.-6. september 2018 til konference i Bishoftu i Etiopien.

Under konferencen udarbejdede forummet Bishoftu-notatet.¹

Bishoftu-notatet er

- et kald til troskab mod den treenige Gud – Fader, Søn og Helligånd
- et kald til at fastholde Guds ord som troværdigt og sandt
- et kald til lydighed mod Jesus Kristus

I fællesskab bekræfter vi, at Jesus er den eneste frelser, der gav sit liv på korset for alle mennesker, og at han blev oprejst fra de døde for at give håb og løfte om et nyt liv til alle, der tror på ham.

Vi tror, at Bibelen er Guds inspirerede og autoritative ord. Vi bekender os til de oldkirkelige bekendelsesskrifter, og som lutheranere tilslutter vi os de lutherske bekendelsesskrifter, især Den Augsburgske Bekendelse og Luthers Lille Katekismus.

Det er hensigten med dette Bishoftu-notat at opsummere og klargøre den lære, der er vores bibelske og bekendelsesmæssige arv. Vi sender også et kald – en opfordring til den lutherske verden om at bekende og angre, om at blive fornyet, reformeret og på ny blive fokuseret gennem Guds ord. Alt med den hensigt, at vi sammen kan være vidner i verden og føre andre til vores herre og frelser, Jesus Kristus.

Dette notat tjener også som et svar på den vranglære, der i vores tid har vundet indpas inden for lutherske kirker.

Troen på Gud

Vi tror på en Gud, der er evig og uforanderlig, levende og personlig. I overensstemmelse med Den Nikænske Trosbekendelse er den eneste, sande Gud åbenbaret som Fader, Søn og Helligånd, én Gud i tre personer.

Gud er ikke et resultat af vores bevidsthed om det guddommelige. Guds eksistens er forud og uden for vores forestillingsevne. I overensstemmelse med Bibelen og den kristne tradition, forkynder vi, at Gud selv har åbenbaret sig som Fader, Søn og Helligånd. Kirkens forkyndelse og sjælesorg er en enfoldig tillid og tro på denne levende Gud.

I Bibelen er Gud åbenbaret som den suveræne skaber af himmel og jord. Guds skabte orden former alle aspekter af liv, samfund og kultur. Kirken forkynder Gud-Skabers værk og vilje og må stå imod kætteri mod Skaberen, det skabte og den skabte orden. Det betyder f.eks.:

1. Kirken er mod forurening og ødelæggelse af miljøet, da det er Guds gode skaberværk.
2. Når en sekulær tankegang benægter menneskets unikke værdighed, insisterer kirken på, at mennesket i modsætning til dyrene er skabt i Guds billede, så det ligner ham. (1.Mos. 1,26-27).
3. Kirken er mod racisme og den falske lære om ulighed mellem racer.
4. Kirken afviser enhver ideologi eller konstruktion, som vil angribe den guddommelige skabelse af mennesket som mand og kvinde. (1. Mos. 1,27b).

5. Kirken fastholder og støtter den skabte orden i det hellige ægteskab.
6. I skaberens navn er kirken mod abort, og fastholder, at det er Gud, der knytter os sammen i moderens liv. Ethvert menneske er underfuldt skabt og har modtaget livsånde fra den levende Gud (Salme 139).
7. Fordi Gud er herre over liv og død, er kirken mod eutanasi og ethvert forsøg på at forkorte eller afslutte et menneskes liv på unaturlig vis.

Når vi, som en konsekvens af synden, forlader eller forvansker Guds skabte orden, bliver resultatet, at det skabte lider, der opstår kaos, samfund bliver ødelagt, og det gudskabte menneske kan forledes til usunde, ødelæggende og selvdestruktive forhold, opfattelser og livsstil.

Tro på, at Gud taler til os

Hele skaberværkets historie taler til os om Gud. I Bibelen taler Gud til os med klare ord – med højdepunkt og centrum i Jesus Kristus. Derfor er de bibelske skrifter åbenbaringen af Guds ord og vilje, givet os gennem hans profeter og apostle. Bibelen er således den eneste absolutte autoritet i alt, hvad der angår kristen tro, lære og liv.

Det medfører, at Bibelen ikke kun indeholder Guds ord, men er Guds inspirerede ord. ”Den hellige skrift er den eneste dommer, regel og rettesnor, som alle læresætninger må og skal prøves på og bedømmes efter – som den eneste prøvesten på, om de er gode eller onde, sande eller falske” (Konkordieformlen, Epitome).

Med Jesus Kristus i centrum taler Gud sandt og pålideligt til os. Vi kender ingen anden Kristus end Bibelens Kristus, og vi afviser alle andre påståede såkaldte sandheder, der er i modstrid med Bibelens tro, lære og etik.

Tro på Jesus Kristus

Vi tror på én herre, Jesus Kristus, treenighedens anden person, som er Guds søn og ét med Gud. I tidens fylde blev han menneske, født af jomfru Maria. Han døde iblandt os, i vores sted. Han frelser os gennem sin død på korset. Han opstod fysisk og konkret og fór til himmels, hvor han sidder ved Guds højre hånd som universets herre. Han kommer igen som frelser og dommer. Jesus er vores og verdens eneste håb om frelse og evigt liv.

Tilsyneladende strider det bibelske vidnesbyrd om Jesus Kristus på nogle måder mod det moderne menneskes erfaring og verdensbillede. Men kravet om at tilpasse det bibelske budskab til moderne anskuelser og smag er en fornægtelse af Jesus Kristus selv og af hans gerning.

Jesus var mere end et blot et menneske, der på en enestående måde elskede Gud og andre mennesker. Han viste ikke blot, hvordan Gud er. Han var og er fuldt ud Gud såvel som menneske.

Tro på Helligånden

Vi tror på Helligånden, som kalder os til omvendelse og tro på Jesus Kristus. Gennem Ordets forkyndelse og forvaltning af sakramenterne, nådemidlerne, giver Helligånden os tilgivelse for vores synder, som en Guds gave til frelse.

Helligånden skaber og nærer troen og udruster os til fælles tjeneste og mission som Kristi legeme i verden. Det er Helligåndens ”samfund” eller fællesskab.

Derfor er kristen tro også mere end en privat sag, og kirken er mere end et fællesskab for ligesindede individer. Troen må leves i menighedens fællesskab og næres gennem kirkens nådemidler til mangfoldig nådegavetjeneste og vidnesbyrd for medmennesker og i verden.

Frelse i Kristus alene

Centrum for Bibelen og kirkens liv er Jesus Kristus, hans person og gerning.

I Kristus åbenbarer Gud meningen med skabelsen, han forsoner syndige mennesker med sig selv og skaber muligheden for et liv i denne verden i overensstemmelse med Skaberens vilje.

Gennem sin død og opstandelse har han frelst os fra syndens magt og lovet os et evigt liv i ham.

Gennem Ordet og sakramenterne er den inkarnerede Kristus legemlig til stede i tilbedende menigheder som frelser og forløser. Ved nåde gennem tro tilgiver Gud os vores synder frit og uforskyldt uafhængigt af vores levned og gerninger. Selv om vi fortjener død og dom, fordi vi er skyldige over for Gud og vores medmennesker, giver Gud liv og frihed til alle, der tror på ham.

Derfor nægter vi at regne Jesus på lige fod med andre religiøse ledere og tænkere. Selv om andre har bidraget til menneskers vel og kultur, er Kristus alene frelser og herre. Det er Kristus alene, vi må tilbede og følge.

Lydighed mod Guds vilje

Tro på Jesus Kristus betyder også efterfølgelse af ham i lydighed mod Guds vilje. Vi frelses af tro alene, men troen er aldrig alene. Troen er virksom i kærlighedens og lydighedens gerninger.

Den kristne kirke er et fællesskab af syndere, som ved med sig selv, at de aldrig kan stå mål med Guds krav og bud. Men evangeliet om syndernes forladelse kalder os også til at leve et helligt, nyt liv.

Derfor ophæver evangeliet om syndernes forladelse gennem tro ikke kaldet til efterfølgelse af Kristus, og det tilsidesætter heller ikke lydigheden.

Kærlighed til Gud og næsten

Guds kærlighed til os finder sit gensvar i vores kærlighed til Gud og medmennesket, sådan som det er udtrykt i det dobbelte kærlighedsbud (Mat. 22,36-40). Det dobbelte kærlighedsbud er konkretiseret i Bibelen gennem etiske anvisninger for menneskers levevis. Disse bibelske anvisninger sætter kirkens norm for etisk levevis til alle tider og på alle steder.

Kirken er kaldet til omsorg for alle mennesker, især de udstødte, de foragtede, de sårbare og dem, der er forfulgte for retfærdigheds skyld.

Vi ser altså, at kirken er sat til at forkynde og fastholde de bibelske, etiske normer. I vore dage gælder det især ægteskabet, som et livslangt forhold mellem én mand og én kvinde. I mødet med udfordringen fra grupper, der støtter andre samlivsformer, må kirken vedholdende og klart fastholde Bibelens syn på samliv mellem mand og kvinde.

Det ligger i vores kristne tro, at forholdet mellem mand og kvinde i ægteskabet afspejler forholdet mellem Kristus og kirken (Ef. 5).

Kirkens mission

Kirkens mission er dobbelt. På den ene side er vi kaldet til at tilbede og tjene den treenige Gud.

Samtidig er vi på den anden side kaldet til at forkynde Guds ord til alle mennesker. Missionsbefalingen (Mat. 28,16-20) viser bredden og omfanget af kirkens mission: At gøre alle folkeslag til disciple.

Gud har pålagt kirken med Helligåndens hjælp at forkynde evangeliet og lede alle mennesker til en levende tro på Kristus som frelser og herre. Kirkens mission er lydighed mod Jesu ord: "Som faderen har udsendt mig, sender jeg også jer" (Joh. 20,21).

Kirkens opgave er at tage del i hans mission ved at prædike om Guds rige i ord og gerning, indtil Kristus kommer igen i herlighed. Som Kristi efterfølgere, bør kristne udvise barmhjertighed og deltage i kampen for fred og retfærdighed.

Vi erkender, at kirken ofte er utro i ord og gerning. Vi erkender, at kirken i dag svigter i sin forkyndelse og mission. Vi erkender, at vi som del af kirken ikke altid har bevidnet evangeliets sandhed.

Vi bekender vores manglende tro, lydighed og kærlighed.

Vi kalder lutheranere og lutherske kirker verden over til at arbejde for en reformation af kirken, som Kristi legeme.

Vi tror, at det kun vil ske:

- gennem omvendelse hvor vi vender os væk fra synd, der undergraver vores forhold til Kristus, fører os væk fra ham og hans ords autoritet i vores liv og menigheder.
- gennem lydighed mod Kristus, så vi indretter vores liv og menigheder efter hans vilje.
- gennem Helligåndens arbejde med ændringer i vores liv, på det personlige plan og i fællesskaber
- gennem fornyet fokus og ved at vende tilbage til den mission Kristus gav kirken.

Vi beder for denne reformation af kirken, Kristi legeme, og er parate til at opmuntre, støtte og fastholde dette arbejde i de lutherske kirker.

Vi takker Gud – Fader, Søn og Helligånd. Han er en nådig og barmhjertig Gud. Han oprejste sin søn fra død til liv. Han har givet os sin Ånd, "Herren og livets giver". Ham, den eneste, vise Gud være ære ved Jesus Kristus til evig tid!

Følgende underskriver Bishoftu-notatet:

Bolivia

The Rev. Limberth Fernandez Coronado

President, Iglesia Cristiana
Evangélica Luterana de Bolivia
(ICEL)/Christian Evangelical
Lutheran Church of Bolivia

The Rev. Iván Figueroa

Secretary General, Iglesia
Cristiana Evangélica
Luterana de Bolivia (ICEL)/
Christian Evangelical Lutheran
Church of Bolivia

Denmark

The Rev. Børge Haahr Andersen

Pastoral Counselor, Evangelisk Luthersk Netværk (ELN)/Evangelical Lutheran Network;
Principal, Dansk Bibel-Institut/Danish Bible Institute

Dorte Sig Leergaard

National Leader, Evangelisk Luthersk Netværk (ELN)/Evangelical Lutheran Network

The Rev. Jens Lomborg

Chairman, Evangelisk Luthersk Netværk (ELN)/Evangelical Lutheran Network

The Rev. Søren Skovgaard Sørensen

General Secretary, Luthersk Mission (LM)/Lutheran Mission

Ethiopia

The Rev. Teshome Amenu

General Secretary, የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተክርስቲያን መካነ ኢየሱስ/ Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus (EECMY)

The Rev. Dr. Lalissa Gemechis

Director of Department of Mission and Theology, የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተክርስቲያን መካነ ኢየሱስ/ Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus (EECMY)

The Rev. Dr. Wakseyoum Idosa

Past President, የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተክርስቲያን መካነ ኢየሱስ/ Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus (EECMY)

The Rev. Dr. Berhanu Ofgaa

Past General Secretary, የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተክርስቲያን መካነ ኢየሱስ/ Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus (EECMY)

The Rev. Dr. Yonas Yigezu

President, የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተክርስቲያን መካነ ኢየሱስ/ Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus (EECMY)

Germany

The Rev. Martin Fromm

Church Coalition for the Bible and Confession

The Rev. Andreas Späth

Chair, Church Coalition for the Bible and Confession;
Vice President, Internationale Konferenz Bekennender Gemeinschaften/International Christian Network

India

The Rev. Dr. Benarjii Duggi

President, Christu Suda Communications and Ministries (CSCM)

Indonesia

The Rev. Dr. Esra Sinaga

Bishop, Gereja Kristen Luther Indonesia (GKLI)/Indonesian Lutheran Christian Church

Kenya

The Rt. Rev. Dr. Joseph Ochola Omolo

Acting Archbishop, Kanisa la Kiinjili la Kilutheri Katika Kenya/Evangelical Lutheran Church in Kenya (ELCK)

Mongolia

The Rev. Purevdorj (Puje) Jamsran

President, Монголын Евангелийн Лютеран Сүм/ Mongolian Evangelical Lutheran Church (MELC)

North America

The Rev. Paul Borg

Lutheran Coalition for Renewal (CORE)

The Rev. John Bradosky

Bishop, North American Lutheran Church (NALC)

The Rev. Dr. Gemechis Buba

Assistant to the Bishop for Missions, North American Lutheran Church (NALC)

The Rev. Dr. Paul Gossman Executive Director, World Mission Prayer League (WMPL)

The Rev. Charles Jackson World Mission Prayer League (WMPL)

Rev. Dr. William O. Obaga Regional Director for Africa, World Mission Prayer League (WMPL)

The Rev. Dr. David Wendel

Assistant to the Bishop for Ministry and Ecumenism, North American Lutheran Church (NALC)

The Rev. Dr. Nathan Yoder

North American Lutheran Church (NALC)

Norway

The Rev. Øyvind Åsland

General Secretary, Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM)/Norwegian Lutheran Mission

Mr. Morten Egeland

Regional Director for Ethiopia and East Africa, Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM)/ Norwegian Lutheran Mission

Mr. Lamessa Endalew

Urban Representative, Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM)—Ethiopia/Norwegian Lutheran Mission—Ethiopia

The Rev. Eric Furnes

General Secretary,
Indremisjonsforbundet (ImF)/ Inner Mission Federation

The Rev. Rolf Kjöde

Head of Strategic Development, Norsk Lærerakademi (NLA) Høgskolen/Norwegian Teachers' Academy University College

Mr. Kristoffer Krohn Saevre

Urban Representative, Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM)—Øst-Afrika/Norwegian Lutheran Mission—East Africa

Ms. Marianne Thormodsæter

Missionary, Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM)—Sør-Amerika/Norwegian Lutheran Mission—South America

Peru

Mr. Francisco Yanqui Mamani

President, Iglesia Evangélica Luterana Perú (IEL-P)/ Evangelical Lutheran Church of Peru

South Sudan

The Rev. Jordan Long

President, Lutheran Church of South Sudan (LCSS)

Mr. Tom Sandersfeld

Lutheran Church of South Sudan (LCSS)

Sweden

The Rt. Rev. Roland Gustafsson

Presiding Bishop, Missionsprovinsen i Sverige/Mission Province in Sweden

Tanzania

The Rt. Rev. Dr. Fredrick Shoo

Mkuu/Presiding Bishop, Kanisa la Kiinjili la Kilutheri Tanzania (KKKT)/Evangelical Lutheran Church in Tanzania (ELCT)

ⁱ Bishoftu-notatet er en oversættelse af The Bishoftu Letter to the Churches. Den engelske tekst er gældende.